Lietas arhīva Nr. 1A-0191-18/42
ECLI:LV:RVPT:2018:1019.1A30019118.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2018. gada 19. oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese Baiba Ozoliņa
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ sūdzību par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2018. gada 29. marta lēmumu Nr. 487

Aprakstošā daļa

2017. gada 6. februārī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektore K. Kokoreviča sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC323279, par to, ka 2017. gada 26. augustā ap plkst. 00:00 /pers. A/ atrodoties Saulkrastu novadā, Saulkrastos, D/S /Nosaukums A/, nodarīja tīšus maznozīmīgus miesas bojājumus, vienu reizi iesitot ar dūri pa degunu /pers.B/, ko apliecina eksperta atzinums Nr. 23-2289, tādējādi, /pers. A/ izdarījis pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 167.^{2} panta pirmajā daļā.

Par izdarīto pārkāpumu 2018. gada 15. februārī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks A. Stivriņš pieņēma lēmumu Nr. 035/PC323279 un nolēma /pers. A/ sodīt ar naudas sodu 210 EUR.

Šo s lēmumu /pers. A/ (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) pārsūdzēja un ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk – iestāde) 2018. gada 29. marta lēmumu Nr. 487 (turpmāk – iestādes lēmums) Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka A. Stivriņa 2018. gada 15. februāra lēmumu Nr. 035/PC323279 par administratīvā soda 210 EUR piemērošanu /pers. A/ atstāja negrozītu, /pers. A/ sūdzību noraidīja.

Iestādes 2018. gada 29. marta lēmumā Nr. 487 norādīts, ka 2017. gada 21. decembrī apsekojot kaimiņa /pers. B/ adresi D/S /Nosaukums A/, Saulkrasti, cietušais norādīja uz notikuma vietu pie žoga, kur tika gūti miesas bojājumi. Tika veikta žoga fotografēšana. Sēta ir drāšu sieta ar apmēram 3 x 3 cm lieliem caurumiem tajos, noklātiem ar salmiem, bet caurredzami. Sētai ir atsegti posmi, caur kuru notikusi konfliktsituācija starp kaimiņiem, pēc kā sekoja sitiens caur sētu.

No IeM Informācijas centra Personu datu pārlūka datu izdrukas redzams, ka /pers. A/ ir /pers. C/ vecākais dēls.

Pēc lietā esošiem materiāliem iestāde konstatēja, ka /pers. A/ administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanā piedalījās, protokolu parakstīja, pašrocīgi norādot, ka ar protokola saturu iepazinies, nepiekrīt. Par administratīvās lietas izskatīšanas vietu un laiku /pers. A/ savlaicīgi Latvijas APK 268.^{1} panta noteiktā kārtībā tika paziņots. Administratīvā pārkāpuma lieta izskatīta likuma paredzētajā kārtībā /pers. A/ klātbūtnē, /pers. A/ savu vainu administratīvā pārkāpumā neatzina. Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā /pers. A/ likuma noteiktā kārtībā nosūtīts.

Atzina, ka Saulkrastu iecirkņa darbinieki ir pilnībā ievērojuši Latvijas APK procesuālo kārtību.

Norādīts, ka lietā nav strīds par to, ka 2017. gada 26. augustā ap plkst. 00:00 Saulkrastos, D/S /Nosaukums A/ starp kaimiņiem /pers. A/ un /pers. B/ noticis konflikts. Lietā pastāv strīds, ka /pers. B/ konstatētos maznozīmīgos miesas bojājumus ir nodarījis viņa kaimiņš /pers. A/ un dotos miesas bojājumus viņš nodarījis tīši. /pers. A/ norāda, ka miesas bojājumus /pers. B/ nav nodarījis. /pers. B/, viņa sieva /pers. D/, liecinieki /pers. E/ un /pers. F/ savās liecībās norāda, ka /pers. A/, mutiska konflikta laikā, vienu reizi ar dūri iesita /pers. B/ deguna rajonā.

Jēdziens "tīšs nodarījums" ir definēts Krimināllikuma 9. pantā, paredzot, ka noziedzīgais nodarījums atzīstams par izdarītu ar nodomu (tīši), ja persona, kas to izdarījusi, ir paredzējusi nodarījuma sekas un vēlējusies tās (tiešs nodoms) vai, kaut arī šīs sekas nav vēlējusies, tomēr apzināti pieļāvusi to iestāšanos (netiešs nodoms).

Tātad prettiesisku darbību atzīšanai par tīšu nodarījumu ir jākonstatē tiešs vai netiešs nodoms. Proti, par tīši izdarītu nodarījumu ir atzīstams arī tāds, kuru sekas persona, iespējams, pat nav vēlējusies, bet pieļāvusi to iestāšanos apzināti.

Tiesu praksē vairākkārt ir atzīts, ka krimināltiesību principi, definīcijas un zinātnes izvirzītās atziņas lielākoties ir attiecināmas arī administratīvo pārkāpumu lietām, kas ir tā dēvētās "mazās krimināllietas" (***sk. 2013. gada 8. februārī sprieduma lietā Nr. 142210411 [7]. punktu).***

Iestāde norāda, ka izskatāmajā lietā atzīst par pamatotu Krimināllikuma 9. pantā ietverto "tīša nodoma" legāldefīniciju, lai noskaidrotu, vai sūdzības iesniedzēja darbībās ir saskatāmas ar nodomu izdarītas pārkāpuma pazīmes.

Iestāde konstatēja, ka iesniedzējs ir nodarījis /pers. B/ maznozīmīgus miesas bojājumus. To apstiprina lietā iegūtie pierādījumi: administratīvais protokols Nr. PC32329, eksperta atzinums Nr. 23-2289, /pers. B/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ liecības. Doto mutisko konfliktu nenoliedz pat iesniedzējs un viņa radi, kas liecina, ka noticis tikai mutisks konflikts, fiziski neviens no klātesošām personām /pers. B/ nav ietekmējis. Norāda, ka nav pamata neticēt cietušajam un lieciniekam, kā arī eksperta atzinumā Nr. 23-2289, konstatēto miesas bojājumu lokalizācija, atbilst cietušā un lieciniekunorādītajam.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka viņš nebija konflikta iniciators un /pers. B/ nav sitis, un to nevarēja izdarīt, bez pēdu palikšanas uz rokām, jo 2 m augstais žogs to nepieļauj izdarīt, neatbilst patiesībai 2017. gada 21. decembrī Saulkrastu iecirkņa KPN inspektore K. Kokoreviča apsekojot kaimiņa /pers. B/ adresi D/S /Nosaukums A/, Saulkrasti, notikuma vietu pie žoga, kur tika gūti miesas bojājumi. Tika veikta žoga fotografēšana. Sēta ir drāšu sieta ar apmēram 3 x 3 cm lieliem caurumiem tajos, noklātiem ar salmiem, bet caurredzami. Sētai ir atsegti posmi, caur kuru notikusi konfliktsituācija starp kaimiņiem, pēc kā sekoja sitiens caur sētas atsegto vietu.

Iestādes ieskatā, 2017. gada 26. augustā ap plkst. 00:00 Saulkrastos, D/S /Nosaukums A/ mājas pagalmā, notikušā mutiskā konflikta laikā, kas uzsākās sakarā ar skaļas mūzikas, un skaļas uzvedības pamata. Tā vietā lai vērstos pēc palīdzības tiesību sargājošās institūcijās, /pers. A/ pielietoja fizisko spēku pret kaimiņu /pers. B/, vienu reizi ar dūri iesitot deguna rajonā, kā rezultātā pārsita degunu un saplēsa brilles. /pers. A/ darbībās ir saskatāma Latvijas APK 167.^{2} panta pirmās daļas sastāva pazīmes.

Turklāt Latvijas APK 10. pantā ir skaidrots, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu, ja persona, kas to izdarījusi, ir

apzinājusies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējis tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai I apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos.

Lai atzītu, ka persona ir apzināti pieļāvusi kaitīgu seku iestāšanos, ir jākonstatē, ka personai vajadzēja paredzēt, ka viņas darbību rezultātā šādas sekas iestāsies.

Pamatojoties uz lietā iegūtajiem pierādījumiem, iestāde secina, ka /pers. A/, konflikta laikā, iesitot ar dūri deguna rajonā, sasitot brilles, ir paredzējis savas darbības kaitīgās sekas un apzināti pieļāvis šo seku iestāšanos. Tas izriet no /pers. B/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ liecībām un 2017. gada 28. augusta eksperta atzinumā Nr. 23-2289 secinātā.

Vērtējot liecinieku liecību ticamību, iestāde atzīst, ka nav pamata neticēt Saulkrastu iecirkņa policijas darbinieku savāktajiem administratīvās lietas materiāliem. Šāds secinājums pamatojams ar to, ka saskaņā ar likuma „Par policiju" 2. panta nosacījumiem policisti ir Latvijas Republikas valsts kalpotāji, kas ieņem noteiktu amatu policijas iestādē, kam ir speciālā dienesta pakāpe un kas ir nodevuši zvērestu. Saskaņā ar šā likuma 27. pantu, policijas darbinieks par prettiesisku rīcību ir atbildīgs likumā un dienesta reglamentā noteiktajā kārtībā. Līdz ar to policijas darbinieks, sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu, pilda dienesta pienākumus un viņa rīcība vērsta uz sabiedriskās kārtības nodrošināšanu likumā noteiktā kārtībā. Turklāt policijas darbinieki personīgi nepazīst iesniedzēju un nekādā veidā nav ieinteresēti saukt viņu pie administratīvās atbildības, ja tas nav izdarījis pārkāpumu.

Turpretim iesniedzējs ir ieinteresēts, lai nesaņemtu administratīvo sodu, tāpēc iestāde kritiski vērtē iesniedzēja sūdzībā minētos paskaidrojumus.

Uzskata, ka sodam, ko piemēro pārkāpējam, jābūt tādam, lai tā apmērs sasniegtu Latvijas APK 22. panta noteiktos mērķus - administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cieņošanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas nedarītu jaunus pārkāpumus.

Iestāde konstatēja, ka /pers. A/ piemērota minimāla Latvijas APK 167.^{2} panta pirmās daļas soda sankcija - 210 *euro*. Līdz ar to naudas soda apmērs Saulkrastu iecirkņa KPN priekšniekam A. Stivriņam nebija jāpamato ar apstākļiem, kas ņemami vērā saskaņā ar Latvijas APK 32. panta otro daļu (pārkāpuma raksturs, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi). Nosakot minimālo iespējamo soda apmēru par šāda veida pārkāpumu, lietderības apsvērumus ir izdarījis likumdevējs.

Tādējādi iestāde atzīst, /pers. A/ piemērotais naudas sods 210 *euro* apmērā ir tiesisks un atbilstošs izdarītajam pārkāpumam.

Par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2018. gada 29. marta lēmumu Nr. 487 /pers. A/ tiesai iesniedzis sūdzību, kurā lūdz atcelt Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2018. gada 29. marta lēmumu Nr. 487.

Sūdzībā iesniedzējs iestādes lēmumam nepiekrīt pilnībā un pārsūdz iestādes lēmumu pilnā apjomā.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka gan notikuma vietā, gan lietas izskatīšanas procesā vairākkārt skaidrojis, ka nav nodarījis miesas bojājumus /pers. B/.

Lietas materiālos visu septiņu liecinieku paskaidrojumi, tai skaitā /pers. B/ izteiktais, apliecina faktu, ka sūdzības iesniedzējs nav sitis /pers. B/. Vienīgi /pers. B/ sieva /pers. G/ savā 2018. gada 29. janvāra paskaidrojumā norāda it kā viņš sitis viņas vīru, bet viņa to nav redzējusi.

Uzskata, ka /pers. G/ sniegtie paskaidrojumi vērtējamas kritiski, jo, pirmkārt, viņa nav redzējusi sitiena momentu; otrkārt, tie ir sniegti 2018. gada 29. janvārī, proti, vairāk nekā piecus mēnešus no notikuma un nav vērtējami tā, kā tiek vērtēti paskaidrojumi notikuma vietā, jo notikuma vietā un uzreiz pēc notikuma personas sniedz tiešu faktu atspoguļojumu, bet vēlākā laika posmā personām atbildes uz uzdotajiem jautājumiem tiek saskaņotas ar vēlamo rezultātu. Ievērojot, ka visa /pers. B/ tuvinieku kompānija bija stipri iedzērusies notikuma brīdī, ir pamatotas aizdomas, ka viņi paši neatceras kas un kā notika, līdz ar to varēja maldīties.

Tādējādi visu minēto personu paskaidrojumi nav vērtējami kā tieši pierādījumi sūdzības iesniedzēja vainai, ko nav izvērtējusi iestāde izskatot viņa sūdzību.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka savā 2017. gada 26. augusta paskaidrojumā norādīju personas, kas redzējušas notikušo konfliktu un var sniegt liecības. Viņa norādītie liecinieki /pers. H/ un /pers. K/ nav tikuši uzklausīti, un minētais fakts var apšaubīt, ka iestāde rīkojusies atbilstoši Latvijas APK 243. un 244. pantā noteiktajam pierādījumu iegūšanas un novērtēšanas principam, jo nav izskaidrojams fakts kāpēc liecinieku liecības tiek iegūtas brīvas izvēlēs kārtībā un kāpēc liecinieku, kuri apliecina, ka nav redzējuši ka viņš būtu sitis /pers. B/, liecībām tika noteikta augstākā ticamības pakāpe manas vainas pierādīšanai.

Par pierādījumu sūdzības iesniedzēja vainā iestāde uzskata inspektores K. Kokorevičas notikuma vietas apsekošanas laikā gūtos novērojumus it kā ir vieta žogā, caur kuru iespējams izdarīt sitienu.

Pie tam, /pers. B/ sitiena caur žogu rezultātā jābūt specifiskām pēdām uz sejas (caurumaina sieta nospiedums), bet eksperta atzinumā Nr. 23-2289 no 28.08.2017., kurš satur tikai maznozīmīgu miesas bojājumu konstatāciju, nav apstiprinājuma faktam, ka tie radušies tieši sitiena caur žogu rezultātā. Tādējādi eksperta atzinums ir tikai pierādījums maznozīmīgiem miesas bojājumiem, nevis manai vainai.

Analizējot augstāk minēto, secināms, ka iestāde nepamatoti atzinusi, ka ir iegūti pietiekami viņa vainas pierādījumi.

<u>Novērtējot iestādes iegūtos pierādījumus Latvijas APK 244. pantā noteiktajā kārtībā, atzīstams, ka to kopums nav pietiekams, lai izdarītu secinājumus par manu vainu pārkāpuma izdarīšanā.</u>

Tiesu praksē ir atzīts, ka personas saukšanai pie administratīvās atbildības par konkrēto pārkāpumu obligāti konstatējams, ka tieši persona, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības ir tīši nodarījusi maznozīmīgus miesas bojājumus. Pierādījumiem, kuri ļauj izvirzīt šādu apgalvojumu, ir jābūt viennozīmīgiem un tādiem, kas nerada pamatotas šaubas.

Neviens no lietā esošajiem pierādījumiem nav atzīstams par viņa vainas tiešu un nepārprotamu pierādījumu. Neviens tieši nav redzējis, ka viņš iesita ar dūri /pers. B/. Tiesu praksē atzīts, ka lielāka ticamība tiek piešķirta paskaidrojumiem, kas sniegti uzreiz pēc notikuma, un vēlāk iesniegti paskaidrojumi rada lielākas šaubas par to ticamību, salīdzinot ar tiem, kas iesniegti uzreiz notikuma brīdī. Pats /pers. B/ notikuma brīdī nav vainojis mani sitiena izdarīšanā, bet policijas darbinieki, atbraucot uz notikuma vietu, noteikti ieraudzītu uz manām rokām sitiena pēdas, ja tādas esot bijušas, un piefiksētu faktu ziņojumā.

Pastāvot augstāk minētajiem apstākļiem, uzskata, ka lieta nav pierādījumu faktam, ka viņš izdarīja konkrēto administratīvo pārkāpumu, un šajā gadījumā šaubas par personas vainu tulkojamas par labu sūdzības iesniedzējam.

Uzskatu, ka izskatāmajā gadījuma nav atbilstoši izvērtēti visi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareiza izlemšana, tādejādi viņš nepamatoti tika saukts pie administratīvas atbildības atbilstoši Latvijas APK 167.^{2} panta pirmās daļā noteiktajam.

Sūdzības iesniedzējs lūdz atcelt iestādes 2018. gada 29. marta lēmumu Nr. 487.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{6} panta pirmo daļu, tiesa nolemj izskatīt lietu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka sūdzība ir apmierināma, lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama.

Atbilstoši Latvijas APK 289.^{6} panta septītajai daļai tiesa izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus:

1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums;

2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā;

3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu;

4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību;

5) kāds administratīvais sods piemērojams personai;

6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams;

7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Latvijas APK 237. pantā ir norādīti lietvedības administratīvo pārkāpumu lietās uzdevumi. Viens no tiem prasa administratīvo pārkāpumu lietas izlemt stingri saskaņā ar likumā noteiktajām normām, proti, no šī uzdevuma izriet prasība iestādei, kas veic lietvedību administratīvo pārkāpumu lietās stingri ievērot gan likumos noteiktās materiālās tiesību normas, gan stingri vadīties no noteiktajām procesuālajām tiesību normām. Līdz ar to arī tiesai ir pienākums izvērtēt, vai administratīvā pārkāpumā lietvedībā ir ievērotas materiālās un procesuālās tiesību normas, kuras noteic Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss un citi normatīvie akti.

Saskaņā ar Latvijas APK 272. pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši Latvijas APK 9. panta pirmajai daļai par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Tātad, lai personas rīcību Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa izpratnē atzītu par pārkāpumu, tai ir jābūt prettiesiskai. Savukārt, lai personas rīcību atzītu par prettiesisku, ir jākonstatē, ka persona ir pārkāpusi tiesību normas, par kuru pārkāpumu ir paredzēta administratīvā atbildība saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa.

Administratīvā pārkāpuma sastāvu veido administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Ja kaut viena no administratīvā pārkāpuma sastāvu veidojošām pazīmēm iztrūkst, atzīstams, ka nodarījumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Objekts ir tas, pret ko ir vērsts administratīvais pārkāpums, objektīvā puse raksturo kā izdarīts administratīvais pārkāpums, subjekts ir persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, subjektīvā puse ir vainojama darbība (*Augstākās tiesas 2006. gada 22. decembra spriedums lietā Nr. SKA-571/2006, 2008. gada 26. maija spriedums lietā Nr. 252/2008*).

Latvijas APK 7. panta pirmā daļa noteic, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi, kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā, bet otrā daļa noteic, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

No lietas materiāliem redzams, ka 2017. gada 6. februārī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektore K. Kokoreviča sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC323279, par to, ka 2017. gada 26. augustā ap plkst. 00:00 /pers. A/ atrodoties Saulkrastu novadā, Saulkrastos, D/S /Nosaukums A/, nodarīja tīšus maznozīmīgus miesas bojājumus, vienu reizi iesitot ar dūri pa degunu /pers.B/, ko apliecina eksperta atzinums Nr. 23-2289, tādējādi, /pers. A/ izdarījis pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 167.^{2} panta pirmajā daļā (31. lietas lapa).

Par izdarīto pārkāpumu 2018. gada 15. februārī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks A. Stivriņš pieņēma lēmumu Nr. 035/PC323279 un nolēma pilsoni /pers. A/ sodīt ar naudas sodu 210 EUR (60.-62. lietas lapa).

Minēto lēmumu sūdzības iesniedzējs pārsūdzēja un ar iestādes 2018. gada 29. marta lēmumu Nr. 487 Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka A. Stivriņa 2018. gada 15. februāra lēmumu Nr. 035/PC323279 par administratīvā soda 210 EUR apmērā piemērošanu sūdzības iesniedzējam Komarņickim atstāja negrozītu, /pers. A/ sūdzību noraidīja (71.-75. lietas lapa).

Saskaņā ar Latvijas APK 167.^{2} panta pirmo daļu par maznozīmīga miesas bojājuma, tas ir, miesas bojājuma, kas izraisījis īslaicīgas, maznozīmīgas sekas, bet nav izraisījis veselības traucējumu vai vispārējo darbspēju zaudējumu, tīšu nodarīšanu — uzliek naudas sodu no divsimt desmit līdz četrsimt trīsdesmit *euro*.

Līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai lēmumā pamatoti secināts, ka sūdzības iesniedzējs 2017. gada 25. augustā plkst. 00:00 atrodoties Saulkrastu novadā, Saulkrastos, D/S /Nosaukums A/, nodarīja tīšus maznozīmīgus miesas bojājumus, vienu reizi iesitot ar dūri pa degunu Valērijam Gavriļenko, tādējādi izdarot pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas APK 167.^{2} panta pirmajā daļā.

Atbilstoši Latvijas APK 243. panta pirmajai daļai, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. panta otrā daļa paredz, ka šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video un tml.).

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. panta ceturtajā daļā noteikts, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona.

Vienīgi tiesa var noteikt, kuri pierādījumi ir nozīmīgi lietā būtisku faktu vai apstākļu noskaidrošanai. Tiesa var ņemt vērā arī, vai pierādījumi lietā ir pietiekami, kā arī vai citi pierādījumi nav lieki un nevajadzīgi apgrūtinoši lietas izskatīšanai. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007. gada 24. maija spriedums lietā Nr. SKA-219/2007 11. apakšpunkts)*.

Tiesa savus secinājumus izdara ne tikai uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, bet arī balstoties uz savu iekšējo pārliecību, ko tiesa iegūst no lietas materiāliem, kā arī uzklausot procesa dalībniekus. Pierādījumu novērtēšanas procesā tiesa nodarbojas ar pierādījumu izvērtēšanu un svēršanu, tostarp norādot, kuriem pierādījumiem tā dod priekšroku *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008. gada 17. oktobra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-634/2008 7. punktu)*.

Latvijas APK 243. panta piektā daļa paredz, kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. No minētā panta astotās daļas izriet, ka iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.[1] pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir 1) pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; 2) personu liecības; 3) eksperta atzinums; 4) kompetentās institūcijas atzinums; 5) dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; 6) elektroniskie pierādījumi; 7) procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; 8) lietiskie pierādījumi.

Kā atzinusi Administratīvā apgabaltiesa, lietas faktiskie apstākļi ir jānovērtē kopsakarā ar visiem lietā esošajiem pierādījumiem, administratīvā pārkāpuma protokols ir tikai viens no pierādīšanas līdzekļiem (*skatīt Administratīvās apgabaltiesas 2013. gada 30. janvāra spriedums lietā Nr. A420647910*).

Latvijas APK 244. pantā noteikts, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds par to, ka 2017. gada 26. augustā ap plkst. 00:00 Saulkrastos, D/S /Nosaukums A/ starp kaimiņiem sūdzības iesniedzēju un /pers. B/ ir noticis konflikts.

Lietā pastāv strīds, vai 2017. gada 26. augustā plkst. 00:00 sūdzības iesniedzējs nodarīja maznozīmīgus miesas bojājumus /pers. B/, un ja nodarīja, vai to izdarīja tīši, t.i. ar nodomu un sūdzības iesniedzējs ir saucams pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 167.[2] panta pirmās daļas.

Administratīvā pārkāpuma lietvedība uzsākta Latvijas APK 37. pantā noteiktajā termiņā, proti 2017. gada 26. augustā un ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektores K. Kokorevičas 2017. gada 26. augusta lēmumu rezolūciju /pers. B/ atzīts par cietušo (8. lietas lapa).

No 2017. gada 28. augusta Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra Ekspertīzes un izpētes departamenta Klīniskās tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinuma Nr. 23-2289 (10. lietas lapa) izriet, ka /pers. B/ ir konstatēti miesas bojājumi: sejas sasitums ar zemādas asinsizplūdumiem ap abām acīm (2), ādas nobrāzumiem uz pieres (1) un deguna muguriņas (3), kas varēja rasties 2017. gada 25. augustā, cieta, trula priekšmetu iedarbības rezultātā, lēmumā norādītos apstākļos. Minētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi ***maznozīmīgiem*** miesas bojājumiem.

No /pers. B/ 2017. gada 6. augusta iesnieguma (8. lietas lapa) izriet, ka viņš nav redzējis, kurš no kaimiņiem viņam iesitis. To, kura persona viņam iesitusi viņš norādījis tikai 2017. gada 13. decembrī savā paskaidrojumā (27. lietas lapa).

Arī no Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas jaunākā inspektora I. Siņicina 2017. gada 26. augusta ziņojuma (20. lietas lapa) izriet, ka /pers. B/ 2017. gada 26. augustā nav varējis paskaidrot, kura persona viņam iesitusi. Tāpat no šī ziņojuma izriet, ka /pers. B/ un sievas izelpā bija jūtama alkoholam līdzīga smaka.

No /pers. F/ un /pers. E/ 2017. gada 21. decembra paskaidrojumiem redzams, ka arī viņi nevarēja paskaidrot, kurš no kaimiņu pagalmā bijušajiem vīriešiem iesitis /pers. B/, jo nav stāvējuši pie sētas, bet tālāk pie mājas. To, ka tas varēja būt sūdzības iesniedzējs, viņi uzzinājuši vēlāk no savstarpējām sarunām (17., 19. lietas lapa).

To, ka /pers. B/ iesitis sūdzības iesniedzējs, paskaidro tikai /pers. G/ 2018. gada 29. janvārī (18. lietas lapa).

Sūdzības iesniedzējs savos 2017. gada 26. augsta paskaidrojumos noliedz, ka būtu sitis /pers. B/. Sūdzības iesniedzējs lūdzis uzklausīt arī /pers. H/ un /pers. K/ (12. lietas lapa).

To, ka sūdzības iesniedzējs nav sitis /pers. B/ apstiprina /pers. A/ 2018. gada 10. janvāra paskaidrojumā, /pers. L/ 2017. gada 16. novembra paskaidrojumā, /pers. M/ 2018. gada 10. janvāra paskaidrojumā un /pers. C/ 2018. gada 2. janvāra paskaidrojumā (13.-16. lietas lapa).

/pers. H/ un /pers. K/ paskaidrojumi administratīvā pārkāpuma lietas materiālos neatrodas un viņas nav arī aicināts paskaidrojumu sniegšanai.

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektores K. Kokorevičas 2017. gada 21. decembra ziņojuma, 2018. gada 21. janvāra ziņojuma un 2018. gada 22. janvāra ziņojuma (21., 28., 29. lietas lapa) neizriet, ka /pers. B/ miesas bojājumus būtu nodarījis sūdzības iesniedzējs.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[6] panta devītās daļas 2. punktu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus: vai persona, kuru sauc pie administratīvas atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, tiesa konstatē, ka administratīvās lietvedības ietvaros nav gūti pierādījumi, kas nepārprotami un viennozīmīgi norāda uz sūdzības iesniedzēja vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

Sūdzības iesniedzējs sūdzībā norāda, ka nepiekrīt lēmumā norādītajam, ka liecinieki būtu savos paskaidrojumos, liecībās viennozīmīgi norādījuši, ka notikuma vietā atradies sūdzības iesniedzējs un izdarījis maznozīmīgus miesas bojājumus /pers. B/. Vienīgi cietušā /pers. B/ sieva /pers. G/ savā 2018. gada 29. janvāra paskaidrojumā norāda it kā viņš sitis viņas vīru, bet viņa to nav redzējusi.

Tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzējs pamatoti norādījis, ka ne cietušais, ne pārējie liecinieki savos paskaidrojumos nav norādījuši, ka tiešu sūdzības iesniedzēja darbību rezultātā /pers. B/ guvis maznozīmīgus miesas bojājumus.

Tiesa atzīst, ka no cietušā /pers. B/ un liecinieku /pers. F/, /pers. E/, /pers. A/, /pers. C/, /pers. M/ un /pers. L/ liecībām nevar konkrēti identificēt personu, kura ir izdarījusi maznozīmīgus miesas bojājumus cietušajam, kuru rezultātā /pers. B/ konstatēts sejas sasitums ar zemādas asinsizplūdumiem ap abām acīm, ādas nobrāzumi uz pieres un deguna muguriņas.

Bez tam tiesa neatstāj bez ievērības Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas jaunākā inspektora I. Siņicina 2017. gada 26. augusta ziņojumā norādīto, ka /pers. B/ un sievas izelpā bija jūtama alkoholam līdzīga smaka. Turklāt ziņojumā nebija norādīts, ka /pers. A/ vai viņa sievas izelpā bija jūtama alkoholam līdzīga smaka.

Tiesas ieskatā, iestādes lēmumā nav norādīta pietiekoša motivācija tam, kāpēc iestāde lielāku ticamību ir piešķīrusi /pers. B/ 2017. gada 13. decembrī sniegtajiem paskaidrojumiem, kur viņš norādīja, ka strīdā laikā, kas notika caur tērauda pīto sieta žogu, un pēkšņi kaimiņa vecākais dēls caur žogu viņam iesita pa seju, rezultātā tika traumēts deguns un tika salauztas brilles (27. lietas lapa).

Kā vairākkārt ir atzīts tiesu praksē, tieši tie paskaidrojumi, kurus administratīvajā lietvedībā iesaistītās personas sniedz uzreiz pēc notikuma, ir atzīstami par paskaidrojumiem ar augstāku ticamības pakāpi attiecībā pret turpmākajiem paskaidrojumiem. (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009. gada 26. janvāra spriedumu lietā Nr. SKA-45/2009*).

Tiesas ieskatā, /pers. B/ rīcība 2017. gada 26. augustā paskaidrojumos norādot, kad kaimiņu starpā izvērtās mutvārdu strīds, kura laikā viens no vīriešiem caur sētu ar dūri vienu reizi iesita viņam pa seju deguna rajonā, kā rezultātā pārsita degunu un sasita brilles, uzreiz pēc notikuma vietas, bet tikai vēlāk norādot uz konkrētu personu, kas to izdarījusi, liek apšaubīt viņa 2017. gada 13. decembrī izteikto apgalvojumu patiesumu.

No lietas materiālos esošā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas jaunākā inspektora I. Siņicina 2017. gada 26. augusta ziņojuma (20. lietas lapa) izriet, ka Valērija Gavriļenko un viņa sievas izelpā bija jūtama alkoholam līdzīga smaka. Lietas materiāli nesatur informāciju, ka /pers. B/, viņa sievai un sūdzības iesniedzējam būtu noteikta pārbaude vai ekspertīze alkohola koncentrācijas noteikšana izelpā. Taču tiesas ieskatā, inspektora I. Siņicina 2017. gada 26. augusta ziņojumā norādīta informācija norāda uz to, ka pastāv liela ticamība tam, ka sūdzības iesniedzējs varēja konflikta rezultātā nodarīt maznozīmīgus miesas bojājumus /pers. B/. Savukārt tikpat liela ticamība ir arī tam, ka /pers. B/ un viņa sieva /pers. D/ uz konfliktējošo attiecību pamata varētu aprunāt sūdzības iesniedzēju un pasliktināt sūdzības iesniedzēja darbību sekas.

Bez tam tiesas ieskatā, aplūkojot lietas materiālos esošos fotoattēlus no notikuma vietu, proti, žoga fotofiksāciju (25.-26. lietas lapa), un Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas inspektores K. Kokorevičas 2017. gada 21. decembra ziņojumā norādīto informāciju (21. lietas lapa), kā arī cietušajam nodarīto miesas bojājumu fotofiksāciju (22.-23. lietas lapa), un no lietas materiāliem izrietošo informāciju, ka sities notika caur tērauda pīto sieta žogu, tiesa apšauba apstākli, ka, ja sūdzības iesniedzējs būtu iesitis ar dūri /pers. B/ pa seju, viņam uz rokas nebūtu palikušas sitiena pēdas, skrāpējumi vai nobrāzumi. Lietas materiāli nesatur ziņas par to, vai sūdzības iesniedzējam uz rokām tika konstatētas sitiena pēdas, vai tādas nav bijušas.

Tiesas ieskatā, iestāde, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, nav ievērojusi Latvijas APK 243. panta otro daļu, kurā norādīts, ka iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, bet tiesā – iestādei, ņemot vērā sūdzības iesniedzēja, liecinieku /pers. E/, /pers. F/, /pers. N/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. A/, cietušā /pers. B/ un viņa sievas /pers. D/ paskaidrojumos esošās pretrunas par konfliktu, konfliktā iesaistītām personām 2017. gada 26. augustā protokolā norādītajos apstākļos.

Tiesas ieskatā, lietā esošie cietušā /pers. B/ un liecinieces /pers. D/ paskaidrojumi nav atzīstami par pietiekamiem, lai viennozīmīgi secinātu, ka /pers. B/ konstatētie miesas bojājumi radušies /pers. A/ tīšas rīcības rezultātā.

Tiesa pieļauj, ka lietā radušās šaubas varētu novērst arī uzklausot, konfliktā iesaistīto personu /pers. H/ un /pers. K/, uz kuriem norādījis sūdzības iesniedzējs savā 2017. gada 26. augustā sniegtajā paskaidrojumā, kas redzējušas notikušo konfliktu un varēja sniegt liecības par administratīvā protokolā Nr. PC323279 norādītajiem apstākļiem.

Tiesa secina, ka iestāde nav izmantojusi iespēju pieņemt paskaidrojumus no visiem notikuma aculieciniekiem, lai gan, kā izriet no lietā esošajiem materiāliem, informācija par aculiecinieku esamību iestādei tikusi sniegta.

Nepieciešamie pierādījumi bija jāiegūst iestādei, veicot lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Ņemot vērā savstarpēji pretrunīgās ziņas par iespējamā pārkāpuma izdarīšanas apstākļiem, tiesa uzskata, ka nav iespējams objektīvi izsecināt, ka sūdzības iesniedzējs administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā, tīši nodarīja maznozīmīgus miesas bojājumus /pers. B/, kas konstatēti Valsts tiesu medicīnas ekspertīzes centra Ekspertīzes un izpētes departamenta Klīniskās tiesu medicīniskās ekspertīzes 2017. gada 26. augusta atzinumā Nr. 23-2289, līdz ar to nav iespējams konstatēt Latvijas APK 167.^{2} panta pirmajā daļā paredzēto administratīvā pārkāpuma sastāvu.

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 92. pantā nostiprinātajai nevainīguma prezumpcijai jāpierāda ir personas vaina pārkāpuma izdarīšanā, nevis nevainīgums. Proti, nevainīgums tiek prezumēts, ja nav pierādījumu par pretējo. Ja persona tiek atzīta par vainīgu pārkāpuma izdarīšanā, lai gan lietā nav pierādījumu, kas pierādītu tās vainu, tiek pārkāpta nevainīguma prezumpcija *(sk. Senāta Administratīvo lietu departaments 2009. gada 3. marta spriedums lietā Nr. SKA-48/2009).*

Lietās, kurās tiek lemts par personas sodīšanu, tiek piemērots princips, ka pamatotas šaubas tiek tulkotas par labu personai, kuru sauc pie likumā noteiktās atbildības un soda (in dubio pro civis) *(sk. Administratīvās apgabaltiesas 2009. gada 29. aprīļa spriedums Nr. P129022608).*

Judikatūrā ir atzīts, ka tiesai ir jātulko šaubas par labu privātpersonai tikai tad, ja, novērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa nevar nonākt pie pārliecības par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā *(sk. Senāta 2007. gada 18. septembra spriedums lietā Nr. SKA-395/2007 14. punkts, Senāta 2007. gada 22. februāra spriedums lietā Nr. SKA-52/2007, Senāta 2007. gada 24. maija sprieduma lietā Nr. SKA-219/2007 17. punktu, 2008. gada 13. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-493/2008 14. punktu).*

Latvijas APK 239. panta 1. punktā noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tiesa uzskata, ka lietā radušās saprātīgas šaubas ir tulkojamas par labu pie administratīvās atbildības sauktajai personai, līdz ar ko, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

Kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk., piemēram, 61. punktu 1994. gada 19. aprīļa spriedumā „Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr. 16034/90)). Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986. gada 13. oktobra lēmumu).

Ievērojot minēto, tiesa atsevišķi izvērtēja tikai tos argumentus, kuri tiesas ieskatā ir nozīmīgi no tiesību viedokļa un kas var ietekmēt tiesas spriedumu pēc būtības.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka iestādes lēmums un sākotnējais lēmums par administratīvā soda uzlikšanu par Latvijas APK 167.^{2} panta pirmajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu ir nepamatots un atceļams, bet administratīvā pārkāpuma lieta izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā Latvijas APK 7. pantu, 239. panta 1. punktu, 289.^{6} panta devītās daļas 2. punktu, 289.^{12} panta otrās daļas 1. punktu, 289.^{13} un 289.^{18} pantu,

nosprieda:

Atcelt Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2018. gada 29. marta lēmumu Nr. 487 un Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Saulkrastu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka A. Stivriņa 2018. gada 15. februāra par /pers. A/ saukšanu pie administratīvās atbildības par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 167.^{2} panta pirmajā daļā un izbeigt administratīvo lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 darba dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā, LV-1050.

Tiesnese Baiba Ozoliņa